

24.34x18.73	1	עמוד 24	the marker - הארץ	31/01/2019	67021996-0
בועד סנג'רו - ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי - 26330					

הבעיה היא לא בסטודנטים; מבחני הלשכה קשים באופן בלתי-סביר

בחינות ההסמכה
בוועד סנג'רו

במאמרם "מבחני הלשכה לא נעשו יותר קשים – רמת הסטודנטים היא שירדה" על "מחקר שביצע על ידי שלושת כותבי מאמר זה", אך אינם מביאים את כמצאיו, אלא רק את פרשנותם, שהיא להערכתנו מוטעית.

ראשית, בעוד שהכותבים מפרידים בין מוסדות ותיקים, הקיימים יותר מעשור, לבין מוסדות חדשים – במציאות רק שלושה מ-14 בתי הספר למשפטים אינם ותיקים. שנית, גם שיעור ההצלחה של בוגרי האוניברסיטאות ירד פלאים, אך אין בסיס להנחה שרימתם ירדה, שהרי נתוני הקבלה נותרו גבוהים. שלישית, כגילוי נאות מצוין ש"אחר מכותבי המאמר, ד"ר גולדשמידט, הוא היועץ הפסיכומטרי של הוועדה הבוחנת של לשכת עורכי הדין." הוועדה שהלשכה שכרה יועץ פסיכומטרי מוכיחה שצדק שופט בית המשפט העליון, יצחק עמית, בהערכתו שהבחינות הפכו למעין בחינה פסיכומטרית.

כמי שלימד ומלמד זה עשרות שנים הן בבתי ספר למשפטים המדורגים גבוה, והן בכאלה שאינם מדורגים גבוה בתוצאות מבחני הלשכה, אעיד כי תוכנית הלימודים כמעט זהה, וההוראה בכל המוסדות מצוינת, שהרי אותם המרצים מלימודים בשני סוגי המוסדות. ההסבר לכישלון הוא השימוש לרעה של גילדת עורכי הדין בכוחה להכשלה סטיונית של מתמחים.

התוצאות של בחינת ההסמכה האחרונה מועד זעזעו: 64% נכשלו. טענת הלשכה היא שהבחינה

הוגנת, שהרי תלמידי האוניברסיטאות מצליחים ורק תלמידי המכללות נכשלים. ואולם טענה זאת מוטעה: אלה ואלה מרכיבים להיכשל. הלשכה מפרסמת דירוג לפי שיעורי המעבר, וההשוואה בין האוניברסיטה שבראש, עם 84% עוברים, לבין המכללה שבתחתית עם 13% עוברים בלבד, יוצרת רושם מוטעה של הבדלי רמות עצומים.

ואולם השוואת הציון הממוצע מלמדת כי הציון באוניברסיטה שבראש הדירוג הוא 68, וכי מכללה שבתחתית – 48. אם נבחן את אחרונת האוניברסיטאות, הרי שראשונת המכללות גוברת עליה והשנייה משתווה לה.

בנוסף, מדוע שכ-20% מקרב תלמידי שלוש האוניברסיטאות הראשונות ייכשלו? כשאני נבחן נתיב ב-1989, שיעור העוברים היה קרוב ל-100%. באחרונה ניתן פסק דין של בית המשפט העליון, שבו נפסלו כמה משאלות בחינה קורמת בעקבות ערעורי מתמחים. השופט עמית כתב כי "המהות והנוסח של שאלות הבחינה

לשכת עורכי הדין נמנעת מלפרסם את ציון החציון במבחני הלשכה, שהיה חושף סלקציה אכזרית והכשלה סטיונית

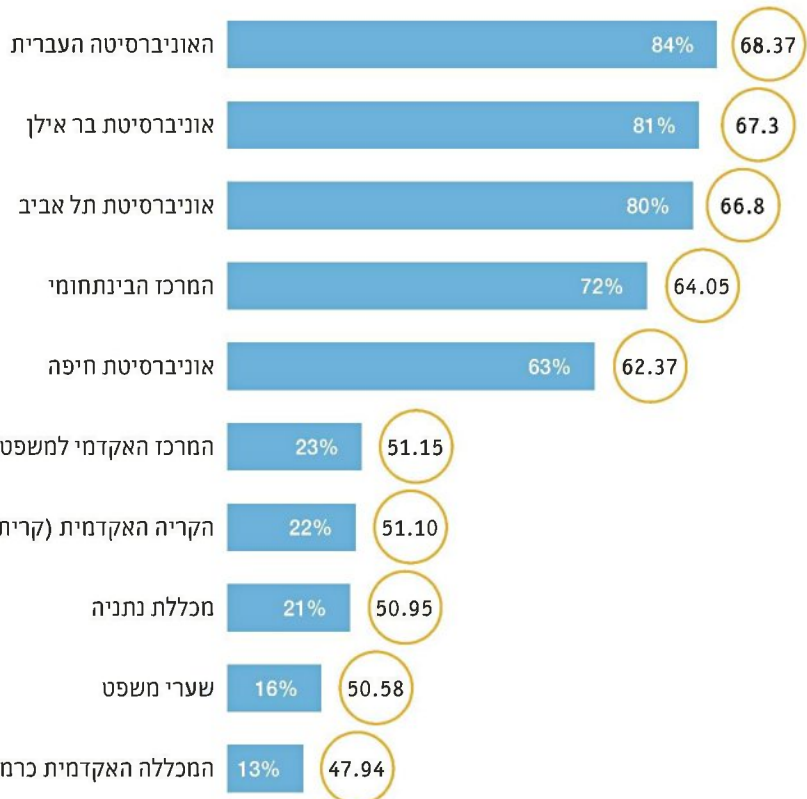
מעוררים את השאלה מהי תכלית הבחינה. הניחון נדרש לענות על שאלות קשות, לעתים אזוטוריות, כמעט בכל תחומי המשפט. מדוע יש לצפות מנבחן שזה עתה סיים את תקופת ההתמחות שלו שיעמוד ברף מקצועי גבוה יותר מעורכי הדין הטובים במדינה?"

עוד כתב השופט: "דומה כי סד הזמנים המוקצב לפתרון הבחינה הוא אחד הנימוקים לפער... מן המפורסמות הוא כי רף הקבלה הפסיכומטרי לאוניברסיטאות גבוה יותר מאשר בחלק מהמכללות. מכאן גם היתרון המובנה

רוב הנבחנים קיבלו ציון מבין

הישגי הנבחנים בבחינת ההסמכה במועד דצמבר 2018, לפי מוסד לימודי*

■ שיעור העוברים ○ ציון ממוצע

ידידיה נבחרת

של בוגרי האוניברסיטאות כשהם ניגשים לפתור תור בחינה שהמרכיב הפסיכומטרי בה כל כך בולט, במסגרת סד הזמנים הדחוק. אך כאשר אנו באים לברוק הישג וידע מקצועי בעריכת דין... האם ייגרע חלקו של המקצוע אם תינתן מסגרת זמן סבירה לפתרון כל שאלה?"

האופי הפסיכומטרי שקיבלה הבחינה חותר תחת הרעיון היפהפה של פתיחת שערי ההשכלה הגבוהה. אכן, המכללות מקבלות ללימודי משפטים גם תלמידים שציון הבחינה הפסיכומטרי שלהם אינו מזהיר – ואנו המרצים ערי

מלים ומקנים להם השכלה משפטית מצוינת. אלא שאז, לאחר שהתלמידים משקיעים שנות לימוד והתמחות, הלשכה מורידה מסך מעין פסיכומטרי עליהם, וכדי להכשיל כ-70% מבוגרי המכללות, היא מכשילה גם כ-20% מבוגרי האוניברסיטאות. יש להפקיע מהלשכה את בחינות ההסמכה.

פרופ' סנג'רו מלמד במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן ובמכללה האקדמית ספיר